

Két szegedi huszéves diák megrázó tragédiája

Tóth Kata és ifj. Horváth István közös öngyilkosságot követett el

(A Délmagyarország munkatársától) A színházi események higgadt és tárgyilagosságra kötelezett referense, aki áprilisban egy megindítóan örömteli estén a játékról és a műről: az egyetemi diákszínházok Hamlet-jéről számolt be, megragadva az ifjuság hitének, lelkesedésének láttán, most itt áll a riport fájdalmas színterén, két fiatal holttest előtt és beszámolóra botladozik a tolla a shakespearei tragédia szereplőiről, akik saját életükkel lettek mozdulatlan szereplői a shakespearei sorstragédiának. Valósággal sorstragédia az, ami bekövetkezett Hamlet lobogó, rajongó rendezője és Gertrud királyné égő megszemélyesítője: ifj. Horváth István és Tóth Kata életében. Két rajongó és tehetséges fiatal lélek tűnik el a dráma mélységében, shakespearei záróakkord, megnyílik a kettős sir az ötödik felvonás fináléjában, felhangzanak a gyászszene megrázóan komor akkordjai...

„Jó éjt királyfi. A többi?... A többi néma csönd...”

Horatio búcsúzó szavai szólnak Hamlet tetejénél — ahogy tizszer is hallottuk, hogy az ifjú rendező intonálja a tragédia színpadi záróakkordját. Horatio szavai, amelyet megrázóan hangolt meg az ifjú rendező, most a kettős dráma záró szavai. A többi néma csönd...

A két ifjú léleknek nem adatott meg, mint Hamlet királyfinak, hogy elérjék életük trónját, végzetes elhatározással szívükben, még elhorraltak a trón lépcsőjére és amint Hamlet királyfira a rendezői könyv szerint, rájuk is ráömlik a tragédiából megváltó örök élet ezüstfehér sugara.

Két fiatal diák találkozik

A Kettős drámának alig több, mint huszéves aldozatait szombaton este holtan találták a budapesti Carlton-szálló egyik szobájában. A végzetes rajongásba és végzetes dilemmába elsodort két fiatal diák elánoldatot ivott, mire rájuk nyitották a szálloda szoba ajtaját, egyik sem mozdult többet. Az egyik halott: az alig 21 éves Tóth Kata, a szegedi egyetem egyik legkiválóbb tehetségű harmadéves vegyészhallgatója, karának egyik büszkesége és az alig 22 éves ifj. Horváth István, a szegedi egyetem bölcsészkarának kitűnő másodéves diákja, egyik legszebb jövő előtt álló ifjú egyénisége. Az asztalon csak a gyorsan öltözött megrázó maradványait találták a végzetes pohárban és két, néhánysoros gyors levelet: az egyiket a leány írta szüleinek Szegedre, Tóth József órák és ékszerésznek, a másikat az ifjú apjának, Horváth Istvánnak, az OMKE országosan ismert főtákarának. A fiatal diákok elbúcsúztak szeretteiktől, az ifjú bölcsész csak annyit tett hozzá a búcsú percekben, hogy életének legszebb évét töltötte a szegedi egyetemen, ahol szeretettel, megbecsüléssel vették körül.

A végzetes utra sodort két fiatal lélek a szegedi egyetem falai között ismerkedett meg az elmúlt tanév során, amikor ifj. Horváth István a Horthy Miklós-egyetemre került és lobogó lelkesedéssel kezdett tanulmányaihoz. Sík Sándor professzor egyik legszebb jövőt ígérő növendéke volt. Irodalmi embernek indult az első percekben, el akarta végezni a bölcsészeti, de egyetlen percig sem tett le arról a hitéről, hogy a színház, a színpad embere lesz. Tanult, bölcsészettel, irodalommal, elméleti tudománvokkal foglalkozott, hogy jó rendező lehessen. Ez a lobogósa, a színpad felé érzett rajongása vezette az ifjúsági megmozdulások felé is ebben a forró rajongásban jutott el a Hamlet rendezéséig is.

A rövid egyetemi munka alatt került ismeretségbe a másik kivételes tehetségű és rendkívüli egyéniségű diákkal, Tóth Katával, akit már kö-

zépiskolái alatt a legkiválóbb képességű diákleánynak ismerték, aki előtt a legszebb jövő áll. Végig jelesen végezte tanulmányait, kivált diáktársai közül már a szegedi leánygimnázium padjaiban, ahol nemcsak képességeiért becsülték, de lányai és társnői szerették is közvetlen, bájos, önzetlen, vidám pajtási és baráti egyéniségeért. Nem volt olyan momentuma a diákleletnek, amelyben ne vett volna részt vidám, szabad lélekkel. És az utat csak tovább folytatta az egyetemen, ahol hamarosan mint a legkiválóbb tehetségű vegyészhallgató ismerték, fáradságot nem ismerve készült, hogy tudományában jól alkosson. Valósággal egyik büszkesége volt az egyetemnek és példaadó pajtása minden társának.

A két rajongó lélek hamarosan megértette egymást, meleg szeretetteljes pajtási viszony fejlődött ki közöttük, amely csakhamar olthatatlan szerelemmé mélyült. Ebben az érzésben dolgoztak már együtt a Hamlet-előadás előkészítésében is. Horváth István mint a női lélek megszemélyesítőjét, égő vörös parókában játszatta vele Hamlet anyjának alakját. Már az elmúlt nyár elején elhatározták, hogy örökre egymáshoz kötik sorsukat és már akkor megállapodtak egymás között, hogy alig husz éves koruk ellenére házasságot kötnek. Horváth István nem is akarta elhagyni a szemeszter végével Szegedet, hogy a nyáron is szerelme közelében maradhasson, végre is csak szülei ismételt sürgetésére tért vissza Pestre. A szülők mindkét részről figyelmeztették, hogy bár nem lesz majd kifogásuk a házasság ellen, ha majd elvégzik egyetemi tanulmányaikat, de lehetetlen, hogy huszéves korukban házasságra lépnek akkor, amikor még nem ismerik és nincsenek kint az életben. A fiatalok akkor tudomásul vették az aggó szülői órást, de elhatározták, hogy ha végeznek tanulmányaikkal, házastársak lesznek.

A szerelem tovább mélyült és új lángra kapott, amikor most szeptemberben, az új tanév kezdetekor ifj. Horváth István visszatért Szegedre. Bár ekkor a többszöri aggó órást tiszteletben tartva, csak ritkábban keresték meg egymást, de mint most a két holttest előtt kiderült, a két fiatal lélek nem tágitott attól, hogy házasságra lépnek.

A végzetes út

Mindent gondosan előkészítettek és kitervelték. Át akartak hidalni minden akadályt. Végre is elhatározták, hogy Budapesten házasságot kötnek és erre a hét utolsó napjait készítették elő. Azokban a napokban, amikor Horváth István előbb a vasárnapi csongrádi diákszínházhoz, majd a keddre hirdetett „Öt magyar halhatatlanság” előadására készült, elhatározták, hogy a csongrádi utazás és a hangversenypróba helyett Budapestre utaznak és ha lehet, egybekelnek. A keddi hangversenyre már nem kerülhet sor. Pénteken Horváth István néhány sort írt barátainak, körülbelül ezekkel a szavakkal:

„Most már semmi baj, minden jóra fordul. El kell utaznom, Isten veletek...”

Körülbelül ugyanebben az időben Tóth Kata felkereste Bakó László református tiszteletest és sürgősen beszélni kívánt vele. A végzetes tartozik az is, hogy éppen ebben az időben nem beszélhetett Bakó lelkészkel, akinek sürgősen egy nagy beteg kellett felkeresnie. Azt az üzenetet kapta, hogy a tiszteletes egy óra múlva otthon lesz, keresse fel akkor. De erre már nem került sor. Egy óra múlva a két fiatal lélek már uton volt Budapest felé.

Pénteken már észrevették az egyetemi intézetben, hogy a máskor oly ambiciózus, pontos és lelkes gyakornokjelölt nem jelent meg. Máskor

FERENC JÓZSEF KESERÜVIZ

szinte éjjel-nappal bent dolgozott a laboratóriumban, hiánya még sem kelthetett feltűnést, azt hihették előző szavaiból, hogy a környékre kellett néhány napra elutaznia. És otthon sem akadályozhatták meg elutazását, amikor észrevették, már nem volt Szegeden. De övéinél sem kelthetett birtelen és váratlan eltávazása aggodalmat, nem is gondolhattak a küszöbön álló tragédiára, hiszen Tóth Kata gondosan magával vitte neszszert, apróbb tárgyait, hittek benne, hogy hamarosan visszatér az oly megbízható, fegyelmeztet leány.

És szombaton bekövetkezett a kettős tragédia. Nyilván olyan akadályok jelentkeztek a tervezett házasságkötés előtt, amelyeket lehetetlen volt legyőzni és amelyek megakadályozták a házasságkötést. A közelmúltban érvénybe lépett törvényt nem léphették át. Amikor ezt a leküzdhetetlen akadályt látták maguk, szerelmük előtt, akkor határozhatták el, hogy ha az életben nem egyesülhetnek, legalább a halálban lesznek egymáséi. A cian kéznél volt a vegyészkisasszonynál, tudták, hogy a mérge percek alatt visszahozhatatlanul végez. És estére ott találták holttestüket a szállodai szobában.

Az utolsó írásuk, amellyel bejelentették magukat a szállodában, megrázó fényt vet egész fiatal életükre. Horlay István színésznek és feleségének jelentették be magukat Színésznek... aminek Horváth István egész ifjúságában készült és amelynek beteljesülését nem érthette el.

A többi néma csönd...

A fiatalság megrázó tragédiájának híre Szegedre a vasárnap reggeli órákban terjedt el, mindenütt mély megdöbbenést és fájdalmas gyászt keltve. Tóth Kata szüleit a drámai órákban elfelejtették értesíteni, vagy senki sem vállalkozott arra, hogy a hírt a szülőkkel közölje. Tóth Józsefnek szemé-fénvők, büszkeségük volt idősebb leányuk, aki előtt a legszebb jövőt, hivatást láttak. Annál nagyobb volt örömük leányuk értekeiben, munkájában, egyetemi kitüntetésein, mert kisebbik leányuk is a legkiválóbb diákok közé tartozik, ő is tiszta jeles eredménnyel végezte a szegedi leánygimnáziumot, amelynek egyik büszkesége volt, az érettségi után Budapestre került, a testnevelési főiskola hallgatója lett, mint az ország egyik legkiválóbb tornászleánya. A szülők csak vasárnap, a délutáni órákban értesültek a tragédiáról. A hír hallatára a fájdalom sulya alatt összeroppantak a szülők, akik legféltettebb kincsüket veszítették el a sors villámcsapása alatt. A hír késői vétele miatt csak hétfőn reggel utazhattak Pestre és amikor ezeket a sorokat írjuk, apa és anya ott tartózkodik leányuk holtteste mellett.

Az első hírek arról szóltak, hogy mindkét holttestet Szegedre hozzák és itt helyezik őket közös sírba. A szándék nem valósulhatott meg, a hétfő esti közlések szerint Tóth Katát és ifj. Horváth Istvánt Budapesten temetik el. A dráma utolsó aktusánál jelen lesz a szegedi egyetem, a bajtársak, a pajtások, az egész diákvilág, külön társaságok küldöttsége, hogy könnyek között, fájdalmas némasággal vegyen búcsút két huszéves rajongó fiatal lélektől, akiknek holtteste fölött egy megrázó shakespearei sorstragédia teljesedett be.

Ahogy Horatio búcsúzik Hamlettől az ezüstfehér sugarak kévéjében: „Jó éjt két rajongó, mélységbe sodort lélek, jó éjt. A többi?... A többi néma csönd...”

Megrendülten, de Isten akaratában megnyugodva közöljük, hogy

ifj. Horváth István

barátunk és diáktársunk 18-án tragikus hirtelenséggel elhunyt.

Temetésének időpontjáról a szegedi lapokban értesítünk mindenkit.

BARÁTAI ÉS DIAKTÁRSAI.

Megszomorodott szívvel közöljük, hogy

Tóth Katalin

barátunk és diáktársunk 1941. október 18-án tragikus hirtelenséggel elhunyt.

BARÁTAI ÉS DIAKTÁRSAI.

Megtört szívvel és lélekkel tudatjuk, hogy a mi drága Katánk nincs többé. Holttestét Budapesten adjuk vissza az anyaföldnek. A jóságos Isten kegyelme lebegjen fölöttel. Részvétnyilvánítások és részvevőlatogatások mellőzését kéri a gyászoló TÓTH CSALÁD.